

УКАЗАНИЯ
относно прилагането и тълкуването на чл. 86, чл. 201 и чл. 214 от Закона за
дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за
колективно инвестиране

На основание чл. 13, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор, във връзка с чл. 6, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор (КФН) се дават следните указания по прилагането и тълкуването на чл. 86, чл. 201 и чл. 214 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) във връзка с лиценза на управляващи дружества, които искат да предоставят услугата по чл. 86, ал. 2, т. 1 от ЗДКИСДПКИ, както и във връзка с лицензиране на управляващи дружества, като лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове съгласно чл. 201, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, съответно регистрирането им съгласно чл. 214 от ЗДКИСДПКИ.

I. На 20.12.2013 г. влязоха в сила изменения и допълнения на ЗДКИСДПКИ, с които се създаде уредба на **националните инвестиционни фондове** и се промени обхватът на допълнителните услуги, които лице, притежаващо лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество, би могло да извършва, а именно в допустимия предмет на дейност на управляващите дружества е включена нова т. 1 на чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ - управление на дейността на национални инвестиционни фондове.

Съгласно чл. 171, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ националните инвестиционни фондове са отворени или затворени национални инвестиционни дружества със седалище в Република България или национални договорни фондове, които инвестират в прехвърляеми ценни книжа или в други ликвидни финансови активи, набрани чрез публично предлагане парични средства, на принципа на разпределение на риска.

Съгласно чл. 194, ал. 5 от ЗДКИСДПКИ националните инвестиционни фондове са вид алтернативни инвестиционни фондове.

Във връзка с приетите с последните изменения в приложимото законодателство промени при дефиниране на обхвата на дейностите и услугите, които могат да предоставят управляващите дружества, е необходимо да се има предвид следното:

На 08.10.2011 г. влезе в сила ЗДКИСДПКИ, с който се отменят текстовете на дял IV от ЗППЦК „Инвестиционни дружества и договорни фондове” (чл. 164 – 211л), включително разпоредбите, уреждащи изискванията към дейността на управляващите дружества, условията за издаване и отнемане на лиценза за извършване на дейност като управляващо дружество и др. (чл. 202 и сл. от ЗППЦК).

Съгласно редакцията на отменения чл. 202, ал. 1 от ЗППЦК, в предмета на дейност на управляващите дружества се включва освен управление на дейността на колективни инвестиционни схеми, също така и управление на дейността на инвестиционни дружества от затворен тип (които са други предприятия за колективно инвестиране). С влизане в сила на новия ЗДКИСДПКИ, с който се отменят текстовете на дял IV от ЗППЦК „Инвестиционни дружества и договорни фондове”, е направена редакционна промяна (с цел по точно транспониране на Директива 2009/65/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (Директива 2009/65/ЕО)), като съгласно новия чл. 86 от ЗДКИСДПКИ, в предмета на дейност на управляващото дружество съхранението и администрирането на дялове на предприятията за колективно инвестиране е изведено като допълнителна услуга, съгласно чл. 86, ал. 2, т.

3 от ЗДКИСДПКИ (след изменението в сила от 20.12.2013 г. - т. 4), съответно управлението на инвестиционни дружества от затворен тип не е посочено изрично като услуга, предоставяна от управляващо дружество в чл. 86 от ЗДКИСДПКИ, но управляващите дружества запазват правото си да управляват такива дружества съгласно чл. 175, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, независимо че тази услуга не е изрично включена в чл. 86 от същия закон.

В чл. 6, параграф 3 от Директива 2009/65/ЕО са посочени други дейности, които държавите-членки могат да разрешат на управляващите дружества (съответстват на дейностите, изброени в чл. 86, ал. 2, т. 2-4 от ЗДКИСДПКИ). Посочените в чл. 6, параграфи 2 и 3 от Директива 2009/65/ЕО дейности съответстват на услугите и дейностите, предвидени в чл. 5, параграфи 2 и 3 на отменената Директива 85/611/ЕИО на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (Директива 85/611/ЕИО).

Доколкото уредбата на управляващите дружества в ЗППЦК съответства на Директива 85/611/ЕИО, а тази в ЗДКИСДПКИ е в съответствие с действащата Директива 2009/65/ЕО, като относно обхвата на предмета на дейност на управляващите дружества между двете директиви няма разлика, независимо от липсата на изрично включване в чл. 202 (отм.) от ЗППЦК на услугата по съхранение и администриране на дялове на предприятия за колективно инвестиране (услуга по т. 3, настояща т. 4 на чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ), е прието, че доколкото промяната в предмета на дейност на УД е свързана с по-точното транспониране на Директива 2009/65/ЕО и на вече лицензираните дружества съгласно ЗППЦК е издаден лиценз за управление на предприятия за колективно инвестиране, не следва управляващите дружества да разширяват лиценза си, за да предоставят допълнителната услуга по чл. 86, ал. 2, т. 3 (настояща т. 4) от ЗДКИСДПКИ.

С последните промени в ЗДКИСДПКИ са уредени няколко форми на други предприятия за колективно инвестиране, чиято дейност се управлява от управляващо дружество (национални инвестиционни фондове). С оглед прецизиране на обхвата на услугите и дейностите, които управляващите дружества могат да осъществяват, е предвидена нова т. 1 на чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ (в сила от 20.12.2013 г.) „управление на дейността на национални инвестиционни фондове”.

Въз основа на изложеното се налага изводът, че доколкото последните промени в чл. 86, ал. 1 и 2 от ЗДКИСДПКИ имат уточняващ характер и са приети с оглед прецизирането и привеждането на разпоредбата в съответствие с развитието на българското законодателство, управляващо дружество, което притежава лиценз, включващ услугите по чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ, съответно по чл. 202, ал. 2 от ЗППЦК (отм.) и иска да осъществява управление на национален инвестиционен фонд, не следва да подава заявление за разширяване на притежавания от него лиценз с оглед предоставяне на услугата по чл. 86, ал. 2, т. 1 от ЗДКИСДПКИ.

II. С изменението и допълнението на ЗДКИСДПКИ (в сила от 20.12.2013 г.) в българското законодателство са въведени изискванията на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (Директива 2011/61/ЕС). Създаден е нов Дял втори в Част трета на ЗДКИСДПКИ, въвеждащ понятието за лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и създаващ уредба на лицензирането им, съответно регистрирането в случаите на управлявани активи под посочените в директивата прагове.

С изменението и допълнението на ЗДКИСДПКИ в предмета на дейност на управляващите дружества не е включена изрично нова допълнителна услуга за управление на алтернативни инвестиционни фондове, както е при управление на дейността на национални инвестиционни фондове (чл. 86, ал. 2, т. 1 от ЗДКИСДПКИ).

В тази връзка по отношение на това дали управляващо дружество, което иска да осъществява управление на алтернативен инвестиционен фонд следва да подаде заявление за разширяване на обхвата на издадения му лиценз, какви правомощия има управляващото дружество при управлението на алтернативен инвестиционен фонд и кога следва да подаде заявление за издаване на лиценз за лице управляващо алтернативни инвестиционни фондове, е необходимо да се има предвид следното:

1. Алтернативните инвестиционни фондове са включени в понятието „други предприятия за колективно инвестиране”, съгласно част трета на ЗДКИСДПКИ, с оглед на което управляващо дружество може да осъществява допълнителните услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2-4 от ЗДКИСДПКИ спрямо алтернативни инвестиционни фондове в качеството им на предприятия за колективно инвестиране въз основа на издадения му лиценз по чл. 86 от ЗДКИСДПКИ, без да е необходимо разширяването му.

2. С чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ е въведено изискване лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи надхвърлят 100 000 000 евро при използване на ливъридж и съответно 500 000 000 евро, ако не се използва ливъридж, да притежават лиценз за извършване на дейност по управление на алтернативни инвестиционни фондове. Като се има предвид изложеното на основание чл. 201, ал. 3 във вр. с ал. 1 от ЗДКИСДПКИ **управляващо дружество, което управлява алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи надхвърлят посочените в чл. 197, ал. 1, т. 1 или т. 2 стойности, трябва да подаде заявление за издаване на лиценз за извършване на дейност по управление на алтернативни инвестиционни фондове съгласно чл. 201 от ЗДКИСДПКИ.** Дейностите, които могат да бъдат осъществявани въз основа на издаден лиценз по чл. 201 от ЗДКИСДПКИ са предвидени в чл. 198 от ЗДКИСДПКИ.

До достигане на праговете по чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ управляващо дружество, което иска да управлява алтернативен инвестиционен фонд следва да подаде заявление по чл. 214 от ЗДКИСДПКИ за регистрирането му, към което се представят документите по ал. 2 на същата разпоредба. КФН се произнася по заявлението в 1-месечен срок от представяне на всички документи. **Дейностите, които могат да бъдат осъществявани от управляващо дружество при управление на алтернативен инвестиционен фонд, без управляващото дружество да има издаден лиценз по чл. 201 от ЗДКИСДПКИ, са допълнителните услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2-4 от ЗДКИСДПКИ, като управлението на портфейл по чл. 86, ал. 2, т. 2 от ЗДКИСДПКИ може да бъде осъществявано само по отношение на портфейл, включващ финансови инструменти.**

Настоящите указания са приети с протокол № 29 от 23.06.2014 г. на заседание на Комисията за финансов надзор.